

Qorshaha Isxigxiga Tallaalka wajiga 1a ee Oregon

Taariiqda

Oregon waxay leedahay dabacsanaan si ay u qeexo cidda ku jirta qayb kasta oo ka mid ah qaybinta tallaalka iyo sidoo kale jadwalka guud ee weji kasta sida loogu baahdo. In kasta oo tirada qiyaasta tallaalka iyo waqtiga la helayo aan caddayn, haddana qorshahan kala-soocidda tallaalka Wejiga 1a ah waa mid deg-deg ah oo u oggolaan doona Oregon inay sii faahfaahinto faahfaahinta saadka ee qaybinta tallaalka soo socda.

Guddiga La-talinta ee Ku-Dhaqanka Tallaallada (ACIP) waxay ku talinayaan in kooxaha ballaaran ee soo socda lagu daro wajiga hore ee qaybinta tallaalka COVID-19 ("Wajiga 1a")¹:

- **Shaqaalaha daryeelka caafimaad**² HCP waxaa ku jira dadka lacagta la siiyo iyo kuwa aan lacagta la siinin ee u adeegayo ³ xafiisyada daryeelka caafimaad oo ay suurto gal tahay inay si toos ah ama aan toos ahayn u soo gaaraan bukaanada ama agabyada caabuqa, oo ay ku jiraan walxaha jirka (tusaale ahaan, dhiiga, unuga, iyo dareerada jirka qaar); saadadka caafimaad ee sumeysan, aaladaha, qalabka; sagxadaha deegaanka ee sumeysan; ama hawo sumeysan. HCP waxaa ku jiro, laakin kuma xadidno, adeegyada caafimaadka ee degdegga ah, kalkaalisooyinka, caawiyayaasha kalkaalisooyinka, dhaqaatiirta, farsamo yaqaanada, daaweeyayaasha, dhiig ku-shubayaasha, farmashiistayaasha, ardayda iyo tababartayaasha, shaqaalaha qandaraaslaha ah ee aanan u shaqeyn xarunta daryeelka caafimaad, iyo dadka aanan tooska ugu luglaheyn daryeelka bukaanka, laakin ay soo gaari karaan qeybaha

¹ Dooling K, McClung N, Chamberland M, et al. Guddiga La-talinta ee Ku-Dhaqanka Tallaalka Talada ku-meel-gaarka ah ee loogu talagalay Qeybinta Sahayda Hore ee Tallaalka COVID-19 - Mareykanka, 2020. MMWR Morb Mortal Wkly Rep. ePub: Diseembar 3, 2020 DOI: <http://dx.doi.org/10.15585/mmwr.mm6949e1>

² Sida lagu qeexay CDC: https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/infection-control-recommendations.html#anchor_1604360694408

³ Marka loo eego CDC-da, goobaha daryeelka caafimaad waxaa loola jeedaa "meelaha daryeelka caafimaadka la geeyo oo ay ku jiraan, laakiin aan ku xaddidnayn, xarumaha daryeelka degdegga ah, xarumaha daryeelka degdegga ah ee muddada-dheer, xarumaha dhaqan-celinta bukaan-jiifka, guryaha kalkaalinta iyo tas-hiilaadka la caawiyo, daryeelka caafimaadka guriga, gawaarida daryeelka caafimaadka la geeyo (tusaale, xarumaha caafimaadka ee wareega), iyo bukaan socodka bukaan socodka, sida xarumaha sifaynta, xafiisyada dhakhaatiirta, iyo kuwa kale." Fiiri <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/infection-control-recommendations.html>

caabuqyada ee la iskugu gudbin karo goobta daryeelka caafimaad (tusaale ahaan, karaanimada, cuntada, adeegyada bay'ada, dhar dhaqida, amniga, ijineernimada iyo maareynta xarumaha, maamulka, biilgareynta, iyo shaqaalaha tabaruceyaasha ah).

- **Long-Term Care Facility (LTCF) deggeneyaasha**⁴: Deganayaasha LTCF waxaa ku jira dadka waaweyn ee degan xarumaha bixiya adeegyo kala duwan, oo ay ku jiraan daryeel caafimaad iyo mid shaqsiyadeed, dadka aan awoodin inay si madax-bannaan u noolaadaan.

Mustaqbalka dadaalka qaybinta Wajiga 1 (ie, Wajiga 1b iyo wixii ka dambeeya), ACIP waxay ku talineysaa in tallaalka mudnaan la siiyo kooxaha soo socda:

- Shaqaalaha muhiimka ah
- Dadka halista sare ugu jira jirrada daran ee COVID-19 sababo la xiriira xaalado caafimaad awgood
- Dadka 65 jirka ah ama ka weyn

Iyada oo qayb ka ah qorshaynta iyo go'aan gaarista ku saabsan qaybinta tallaalka COVID-19, OHA waxay la tashanaysaa Oregon Sagaal Qabiil oo Federaalku Aqoonsaday waxayna la tashanayaan Barnaamijka Caafimaadka Magaalada Urban ee arrimaha tallaalka COVID-19 ee saamaynta ku yeelan kara Qabiilooyinka (iyo caafimaadka xubnahooda)) kuwaas oo doortay inay helaan qoondaynta tallaalka gobolka.

Marxaladaha mustaqbalka ee qaybinta tallaalka waxaa sidoo kale lagu ogeysiin doonaa talobixinta Guddiga La-talinta Tallaalka ee COVID ee dhawaan la aasaasayo Oregon.

II. Sinnaanta Caafimaadka

Sinnaanta caafimaadka waa inay u ahaataa ugu yaraan xudunta markii la tixgelinayo qoondaynta Khayraadka gabaabsiga muhiimka ah ee wajiga masiibooyinka caafimaadka bulshada sida COVID-19. Sida ay hormariyeen Gollaha Sinnaanta Caafimaadka ee Guddiga Xeerka Caafimaadka Oregon, OHA waxay ku qeexday sinnaanta caafimaadka sida xigto:

Oregon waxay aasaasi laheyd nidaam caafimaad ee abuurto sinnaanta caafimaadka markii dadka oo dhan ay gaari karaan filashadooda caafimaadka buuxo iyo fayd qabka oo aan hoos loogu dhigin jinsiyadooda, qowmiyada, luuqada, curyaanimada, jinsiga, aqoonsiga jinsiga, dooqa galmada, heerka bulshada, xaduudaha ka midka ah bulshooyinka ama aqoonsiyada, ama xaaladaha kale ee bulsha ahaan loo go'aansaday.

Gaarista sinnaanta caafimaadka waxay u baahantahay wada shaqeynta joogtada ah ee dhammaan gobolada iyo waaxyada gobolka, oo ay ku jiraan dowladaha qabiileedka inay sheegaan:

- Qeybinta simman ama dib u qeybinta Khayraadka iyo awooda; iyo
- Aqoonsashada, dib u heshiisiinta iyo saxitaanka taariiqda iyo cadaala darada casriga ah.

⁴ Sida lagu xusay Dooling K, iyo al. DOI: <http://dx.doi.org/10.15585/mmwr.mm6949e1>

Mabda'a sinnaanta caafimaadka, waa in lagu lamaaniyaa mabaadi'da takoor la'aanta, go'aan qaadashada bukaanka uu hoggaamiyo iyo wada-hadal hufan marka la tixgelinayo sida loo qeybsanayo kheyraadka deegaanka xaddidan.⁵

Marka lagu daro qeexida si faahfaahsan kooxaha ku jira Wajiga 1a, OHA waxay sidoo kale ka shaqeyneysaa inay hubiso inta lagu jiro qeybinta tallaalka:

- **Tallaalka waa la heli karaa** kuwa lagu daro oo doonaya in lagu tallaalo Wajiga 1a.
- **Oggolaansho war bixin ah** ayaa dhaceysa.
- **Macluumaad ahaan luuqad ahaan la heli karo oo dhaqan ahaan looga jawaabo** ayaa laga heli karaa oo ku saabsan tallaalka (yada) COVID-19.

Ahmiyadahan ayaa muhiim u ah wax ka qabashada kala duwanaanta dadka ku nool Oregon, iyo in la yareeyo cadaalad darada taariikheed iyo tan casriga ah iyo ceebeynta bulshooyinka midabka leh, beelaha qabaa'ilka, dadka naafada ah, iyo kalsooni darada dheer ee nidaamka iyo kalsooni darada talaalada.

III. Qaab-dhismeedka Tallaalka iyo Qaabka Iskuxirka

Qorshahan Wajiga 1a ah, tixgalinta cidda kujirta wajiga qaybinta tallaalka iyo sidoo kale talooyinka isku xigxiga ee talaalka qaybinta waxaa hagaya qaab dhismeedka qaybtan. Qaab dhismeedka waxaa ka mid ah sinaan, shaqsi, bey'adeed iyo dhaqdhaqaaqyo soo jeedinaya halista sii kordheysa ee qaadista ama faafinta fayraska ama gaar ahaan cawaaqib xumada caafimaad ee halista ah ee fayraska. Cunsur kasta waxaa lagu qiimeyn karaa iyadoo la sii wado halista ka sii yar ama sii weyn ama darnaanta. Sababtoo ah arrimahan inta badan way is dhexgalaan, talooyinka isku xigxiga waxaa ka mid ah tixgelinta dhammaan afarta arrimood.

Tusaale ahaan, qiyaastii kala bar dhimashooyinka COVID-19 ee Oregon waxay ka dhex dhaceen dadka deggan xarumaha daryeelka muddada-dheer. Khatarta sii kordheysa ee isbitaal dhigida iyo dhimashada kooxdan waxaa qeyb ka ah xaalada caafimaad ee jilicsan ee inta badan ay la kulmaan dadka deggan xarunta. Laakiin khatarahaas caafimaad ee shakhsiyadeed ee sii kordhay waxaa sidoo kale sii kordhiyay deegaanka daryeelka wadajirka ah ee ay degganeyaashani ku nool yihiin iyo sidoo kale isdhexgalka jir ahaaneed ee looga baahan yahay bixinta daryeelka shaqaalaha daryeelka caafimaadka. Dabeecadda waajibaadkooda, shaqaalaha ka shaqeeya xarumahan waxay halis sare ugu jiraan soo-gaadhista fayraska iyo sidoo kale inay ku faafaan dadka deggan xarunta.

Sinnaanta caafimaadka waa in lagu tixgeliyaa qaybinta tallaalka iyo isku xigxiga, sidaas darteedna waxay taageertaa oo ku wargelisaa qaab-dhismeedka. Qaabka sinnaanta caafimaadka wuu aqoonsanyahay takoorida nidaamsan iyo cunsiriyada waxa si qotodheer oo baahsan una saameysay shaqsiga iyo caafimaadka bulshada ka hor cudurkaan safmarka. Intaas waxaa sii dheer, carqaladaha nidaamka ee bulshooyinka midabka leh, bulshooyinka qabaa'ilka iyo dadka naafada ah, oo ay weheliso suurtagalnimada xaalado salka ku haya ama

⁵ Ka eeg OHA "Mabaadi'da Dhiirrigelinta Sinnaanta Caafimaadka Inta Lagu Jiro Dhacdooyinka Kheyraadka Xaddidan" ee ku yaal

<https://sharingsystems.dhsoha.state.or.us/DHSForms/Served/li3513.pdf>

xaalado daba-dheer, waxay ku xiran yihiin sinaan-darrooyinka halista ah ee helitaanka daryeelka caafimaad ee loo baahan yahay, guri ammaan iyo taageero leh, cunto ku filan iyo nafaqo, iyo inbadan. Dadka midabka leh ayaa sidoo kale si aan dheelitirnayn loogu matalaa qaybo ka mid ah qaybaha muhiimka ah ee shaqaalaha. Sidaa darteed, bulshada Oregon ee midabka leh, bulshooyinka qabiilooyinka iyo dadka naafada ah waxay u nugul yihiin cawaaqib xumo caafimaad oo ka timaad fayraska halka mararka qaarkood ay helaan fursad yar, daryeel dhaqan leh iyo eex la'aan.

Qaab-dhismeedka hoos ku xusan ayaa ku wargeliyay talooyinka isku xigxigga tallaalka ee ku jira qorshahan Wajiga 1a. Qaab dhismeedka waxaa sidoo kale loo isticmaali karaa in lagu ogeysiiyo go'aamada isku xigxiga ee xaaladaha ama goobaha aan looga hadlin qorshahan iyo sidoo kale sare u qaadista kiisaska shaqsiyadeed ee xaaladaha aan caadiga aheyn ay keenaan halista sii kordheysa. Qaab-dhismeedka ayaa sidoo kale laga yaabaa inuu faa'iido u leeyahay ku-war-gelinta talooyinka wejiyada dambe laakiin waxaa loo keeni doonaa Guddiga La-talinta Tallaalka si ay uga fiirsadaan.

Qaab-dhismeedka wuxuu u oggolaanayaa arrimo badan, inta badan is-dhexgalka in la tixgeliyo, oo u oggolaanaya kala-soocidda noocyada shaqaalaha ama shakhsiyaadka ku jira bey'ada ugu halista badan, ama qabashada howlaha ugu halista badan in laga hor-mariyo shakhsiyaadka iyo shaqaalaha leh khataraha hoose, ee sinnaanta arrin guud oo la tixgeliyey. Qaab dhismeedka waxaa ka mid ah arrimaha soo socda:

- a. **Sinnaanta.** Qaab-dhismeedkani wuxuu aqoonsan yahay sinnaanta inay tahay qodobka koowaad ee qoondaynta ilaha daryeelka caafimaadka nafaha lagu badbaadiyo. Baahida loo qabo feejignaanta sinnaanta ayaa ka dhalaneysa saameynta midab-dhismeedka taariikhiga ah iyo kan hadda jira, dulmi iyo naxdin ay soo mareen bulshooyinka midabka leh ee Oregon, taas oo si qoto dheer u saameysa caafimaadka dadweynaha iyo helitaanka daryeelka caafimaadka.
- b. **Isirrada shaqsiyadeed.** Shakhsiyaadka shakhsiyaadka ama xaaladaha kor u qaada halista shaqsi ee cawaaqib xumo caafimaad haddii COVID-19 qandaraas la qaado ayaa la tixgeliyey. Badelkeedii, hagida daryeelka masiibooyinka waa inay sidoo kale tixgeliyaan cunsiyada nidaamsan oo muddada dheer taagan iyo sinnaan la'aanta caafimaadka ee u keenay caafimaad liito bulshooyinka midibka, bulshooyinka qabiilka, iyo shaqsiyaadka curyaanka ah.
- c. **Waxyaabaha deegaanka.** Dejinta deegaanka ama arrimo si weyn gacan uga geysta halista qaadista fayraska ama sii xumeynaya saameynteeda caafimaad ayaa la tixgeliyey. Shakhsiyaadka ka soo jeeda bulshooyinka midabka leh waxay u badan tahay inay ku noolaadaan oo ka shaqeeyaan deegaanno ay halistooyin badan ka jiraan, iyo ilaalinno yar.
- d. **Isirrada waxqabadka.** Cunsurrooyinka waxqabadka ⁶ ee sida weyn u kordhiya halista soo-gaadhista COVID-19 iyo / ama ku faafidda fayraska dadka gaar ahaan u nugul saamaynta caafimaad ee halista ah ayaa sidoo kale la tixgeliyey. Shakhsiyaadka ka soo jeeda bulshooyinka midabka leh waxay u badan tahay inay ku hawlan yihiin shaqo ama hawlo kale oo waajibaad ah kuwaas oo iyaga u gelinaya halista qaadista fayraska.

⁶ Qeybtaan waxay dejineysaa waxqabadyo loo baahan yahay oo qeyb ka ah shaqaalaynta qofka ama waajibaadka kale.

Heerarka infekshanka ee bulshada Oregon ama midabkoodu wuxuu u dhexeeyaa saddex illaa shan jeer kuwa dhaqanka weyn.

IV. Wajiga 1a Qaybinta Tallaalka iyo Isku xigxiga

Iyadoo la rajeynayo in Oregon aysan heli doonin qiyaasta tallaalka ee ku filan dhammaan dadka qaata Wajiga 1a isla markiiba, Oregon waxay dejisay qorshahan isku xigxiga ee bilaha soo socda ee soo socda oo tixgelinaya arrimo kala duwan, oo ay ku jiraan laakiin aan ku xaddidnayn: arrimaha guud ee kor lagu soo sheegay, awoodda isbitaalka, shuruudaha kaydinta silsiladda qabow iyo saadka kale ee loo qaybiyo.

Waxyaabaha qaarkood ee ka baxsan xakamaynta Oregon ayaa soo bixi kara waxayna u baahan karaan wax ka beddel habkan isku xigxiga (tusaale, tirada tallaalka ee jira awgeed, shuruudaha kaydinta, xuduudaha iskaashiga farmasiga federaalka, iwm.). Si kastaba ha noqotee, qorshahan wuxuu naga caawin doonaa inaan xaqiijino oo aan laxiriirno cida lagu darayo Wajiga 1a, qaabkeena go'aaminta Wajiga 1a, iyo sidoo kale khariidadeena iskuxirka kooxaha Wajiga 1a ee soosocda.

Waxyaabaha soo socdaa waa qorshaha OHA ee loogu talagalay cidda marin u heli karta tallaalka Wajiga 1a, iyo sidoo kale soojeedinta la soo jeediyey ee ka bilaabmaysa Kooxda 1 iyo u gudubka koox kasta oo isku xigta haddii saadku u oggolaado, sida ku xusan halkan:

- **Kooxda 1:** isbitaalada; daryeelka degdegga ah; xarun daryeel caafimaad iyo daryeel maskaxeed HCP iyo deganayaasha; barnaamijyada caafimaadka qabiilka; Bixiyeyaasha EMS iyo jawaabeyaasha kale ee ugu horreeya
- **Kooxda 2:** LTCF-yada kale iyo uruurinta goobaha daryeelka oo ay kujiraan HCP iyo dadka deegaanka; barnaamijyada hospice; daryeelka dhibaatooyinka mobilada iyo adeegyada la xiriira; gaadiid sugan; shaqsiyaadka ka shaqeeya goobta dhaqan celinta
- **Kooxda 3:** Goobaha bukaan-socodka ee u adeega kooxo gaar ah oo khatar sare leh; daryeelka guriga; adeegyada daaweynta maalinta; gaadiidka caafimaadka ee aan degdega aheyn (NEMT)
- **Kooxda 4:** HCP bukaan socodka kale, caafimaadka bulshada iyo goobaha waxbarashada hore; shaqaalaha daryeelka dhimashada

Ogsonow: Koox kasta dhexdeeda, noocyada shakhsiyaadka ama dejintu waa **aan** ku taxnayn amar kasta oo gaar ah oo ha muujinin isku-xigxig “koox ahaan” ah. Saas ma aha, qaybinta ka mid ah koox hoos ku xusan ayaa loogu talagalay in ay isla socdaan ilaa iyo inta saadka iyo helitaanka qiyaasta tallaalku oggol yahay. Intaas waxaa sii dheer, **waxaan ku dabaqi doonnaa dareenka ugu ballaadhan ee HCP sida lagu qeexay CDC ee ku yaal bogga 1, oo ay ku jiraan shaqaale qandaraasle ah oo aan u shaqeyn xarun.**

Faahfaahin buuxda oo ku saabsan sida kooxahaas loo qeexay waxay raacaan boggaga soo socda ee soo socda. Marka lagu daro kooxaha hoos ku xusan, qof kasta oo talaalaya kooxaha u qeexaya mid kasta oo ka mid ah heerarkan waa inuu sidoo kale marin u helaa tallaalka COVID-19.

- a. **Kooxda 1** (isbitaalada, daryeelka degdega ah, kalkaalinta xirfada leh iyo xarunta daryeelka xusuusta HCP iyo deganayaasha; barnaamijyada caafimaadka qabiilooyinka; bixiyeyaasha EMS iyo jawaabayaasha kale ee ugu horeeya) waxaa ka mid ah:
- Dhammaan HCP ee mushaharka iyo mushahar la'aanta ah ee ka shaqeeya **isbitaalka, dayax gacmeedka isbitaalka (tusaale, waaxda gurmada degdega ah ee xayiraadda) ama rugta daryeelka degdega ah** kuwaas oo awood u leh inay si toos ah ama si aan toos ahayn u gaadhaan bukaanka ama infekshinka qalabka.
 - Ujeedooyinka qorshahan, **isbitaal** waxaa lagu qeexay inuu yahay **isbitaalka guud, degenaansho hoose cisbitaal daryeel ba'an, cisbitaalka daryeelka maskaxda ee degdega ah, dayax gacmeedka isbitaalka, ama xarun daryeel bukaan jiif oo gaar ah (SICF)**⁷.
 - Dhammaan dadka deegaanka⁸ oo lagu daray dhammaan dadka mushaharka qaata iyo kuwa aan la siinin ee bixiya daryeel ama adeegyo kale oo leh awood ay si toos ah ama si aan toos ahayn ugu soo gaadhaan deggeneyaasha ama qalabka faafa ee u adeegaya **xarun caafimaad oo xirfadlayaal ah**⁹ ama **xarunta daryeelka xusuusta**¹⁰.
 - Dhammaan HCP ee mushaharka iyo mushahar la'aanta ah ee leh awood si toos ah ama si aan toos ahayn ugu-soo-gaadhista dadka deegaanka ama qalabka faafa ee u adeega **Barnaamijyada Caafimaadka Qabyaaladda** ee loogu talagalay qabaa'ilka doortay inay helaan qoondaynta tallaalka gobolka.
 - **Bixiyeyaasha Adeegyada Caafimaadka Degdegta ah**¹¹ iyo kuwa kale ee ugu horreeya ee wax ka jawaaba¹².
 - **Shaqaalaha Caafimaadka Dhaqanka**¹³ iyo **Turjumaanada Daryeelka Caafimaadka** ee ka shaqeeya mid ka mid ah goobaha kor ku xusan.

⁷ Waxaa ku jira Guriga Beerta Carruurta.

⁸ “Degane” waxaa loola jeedaa shaqsi kasta oo deggen xarun la siiyo daryeel degaan, daaweyn ama tababar sida lagu qeexay ujeedooyinka [ORS 443.400 to 443.455](#).

⁹ “Xarun caafimaad oo xirfad leh” waxay leedahay macnaha ereygaas lagu siiyay ORS 442.015 oo macnaheedu yahay “xarun ama qayb ka mid ah xarunta, taas oo ugu horreyn ku hawlan bixinta bukaannada bukaan-jiifka ah ee xanaanada xirfad-xirfadeedka leh iyo adeegyada la xiriira ee bukaannada u baahan caafimaad ama daryeelka kalkaalinta, ama hay'ad bixisa adeegyo dhaqan celin ah oo loogu talagalay dhaqancelinta shaqsiyaadka dhaawacmay ama jiran ama naafada ah.”

¹⁰ Xarunta daryeelka xusuusta macnaheedu waa daryeel degaan, nolol caawimaad leh, ama xarun daryeel caafimaad oo bixisa ama daryeel siisa dadka deegaanka ee waallida ka qaba bulshada daryeelka xusuusta isla markaana ka helay ogolaansho liisanka xarunteeda Waaxda Adeegyada Aadanaha ee Oregon ee hoos timaad OAR 411, Qeybta 57.

¹¹ EMSP waa shaqsi shati ka haysta ORS 682.216 iyo OAR 333, Qeybta 265.

¹² Waxaa kamid ah dabka iyo sharci fulinta.

¹³ Sida lagu qeexay [ORS 410-180-0305](#). Wixii macluumaad dheeraad ah ee ku saabsan Shaqaalaha Caafimaadka Dhaqanka ah, eeg <https://www.oregon.gov/oha/OEI/Pages/About-Traditional-Health-Workers.aspx>

- HCP oo bixisa **adeegyo daryeel caafimaad oo dhaqan ahaan u gaar ah** mid kasta oo ka mid ah goobahan, oo ay ku jiraan dhaqamada ku saleysan qabyaaladda.
- b. **Kooxda 2** (xarumaha kale ee la degan yahay ¹⁴ iyo uruurinta goobaha daryeelka oo ay ku jiraan dadka deegaanka, HCP, dhammaan shaqaalaha iyo qandaraasleyaasha; barnaamijyada cisbitaalka; daryeelka qalalaasaha moobilka caafimaadka; gaadiidka sugnaanta leh, shakhsiyadka ka shaqeeya goob dhaqan celin ah) :
- Dhammaan dadka deegaanka ¹⁵ oo lagu daray dhammaan HCP ee mushaharka qaata iyo kuwa aan mushaharka lahayn ee leh awood u soo-gaadhis toos ah ama aan toos ahayn oo loogu talagalay dadka deegaanka ama qalabka faafa ee u adeega **xarumaha daryeelka muddada-** oo aan xirfad lahayn tas-hiilaadka kalkaalinta iyo xarumaha daryeelka xusuusta.
 - Waxaa ka mid ah **tas-hiilaadka daryeelka degaanka** iyo **tas-hiilaadka nolosha ee la caawiyay**¹⁶.
 - Dhammaan HCP oo lacag la siiyay iyo kuwa aan la siinin oo awood u leh inay si toos ah ama aan toos ahayn ugu soo gaadhaan dadka deegaanka ama qalabka faafa ee u adeega **barnaamijyada daryeelka nafbaxa**¹⁷.
 - Waxaa ku jira dhammaan bixiyeyaasha adeegga cosice iyada oo aan loo eegin goobta adeegyada lagu bixiyo, bukaan-jiifka ama bukaan-socodka.
 - Dhammaan dadka deegaanka oo lagu daray dhammaan HCP mushahar iyo mushaar la'aan kuwaas oo awood u leh soo-gaadhis toos ah ama aan toos ahayn oo loogu talagalay dadka deegaanka ama qalabka faafa ee u adeega **guryaha dadka waaweyn ee korinta**.
 - Waxaa ka mid ah **caafimaadka hab dhaqanka guryaha dadka waaweyn ee korinta carruurta koriya**.
 - Dhammaan dadka deegaanka ee buuxiya u qalmida talaalka ee FDA, marka lagu daro dhamaan shaqaalaha HCP ee mushaharka qaata iyo kuwa aan mushaharka lahayn kuwaas oo awood u leh inay si toos ah ama si aan toos ahayn ula kulmaan dadka deegaanka ama qalabka faafa ee u adeega **guryaha dadka waaweyn ee naafada ah xagga garaadka iyo koritaanka (I/DD)**.
 - Dhammaan dadka deegaanka oo lagu daray dhammaan HCP mushahar iyo mushaar la'aan kuwaas oo awood u leh soo-gaadhis toos ah ama aan toos ahayn ee bukaanada

¹⁴443.400 (8):

“Xarunta Degenaanshaha” waxaa loola jeedaa xarun daryeel degaan, xarun tababar oo degaan ah, xarun lagu daweyo oo la degan yahay, guri tababar oo la dego, guri lagu daweyo oo la dego ama xarun beddelaad.

¹⁵ “Degane” waxaa loola jeedaa shaqsi kasta oo deggen xarun la siiyo daryeel degaan, daaweyn ama tababar sida lagu qeexay ujeedooyinka [ORS 443.400 to 443.455](#).

¹⁶ "Xarumaha daryeelka degenaanshaha" iyo "xarunta lagu caawiyo" waxaa lagu qeexay OAR 411, Qeybta 54.

¹⁷ Barnaamijka daaryeelka nafbaxa sida lagu qeexay [ORS 333-035-0050](#)

ama qalabka faafa ee u adeega **ruqsadaha deggenaashaha hababka daaweynta caafimaadka hab dhaqanka**, oo ay ku jiraan:

- **Guryaha Daaweynta Degenaanshaha (RTH), Xarumaha Daaweynta Degenaanshaha (RTF) iyo Xarumaha Daaweynta Degenaanshaha Sugan (SRTF)**
- **Isticmaalka Maandooriyaha iyo Dhibaatooyinka Khamaarka Dhibaatooyinka Adeegyada Degenaanshaha iyo Soo Kabashada**
- **Barnaamijyada Sunta Khamriga**
- **Xarumaha Adeegyada Daaweynta Degenaanshaha Maskaxda**
- **Hubso bixiyaasha haynta gaadiidka iyo gaadiidka** u adeega bukaanada nidaamka caafimaadka habdhaqanka.
- Dhammaan HCP ee mushaharka iyo mushahar la'aanta ah ee leh awood u-soo-gaadhis toos ah ama aan toos ahayn oo loogu talagalay dadka deegaanka ama qalabka faafa ee bixiya **daryeelka dhibaatooyinka mobilada iyo adeegyada la xiriira, oo ay ku jiraan laakiin aan ku xaddidnayn Assertive Community Treatment (ACT) (ACT)**.
- Dhammaan dadka deegaanka oo lagu daray dhammaan HCP mushahar iyo mushaar la'aan kuwaas oo awood u leh soo-gaadhis toos ah ama aan toos ahayn oo loogu talagalay dadka deegaanka ama qalabka faafa ee u adeega xarumaha **shatiyeysan ee Dhismayaasha Habaysan ee Ku-saleysan Bulshada (CBSH)** (ie, uruurinta guryaha).
- Dhammaan shaqaalaha mushahar la'aanta ah (oo ay kujiraan shaqaalaha DOC iyo qandaraasleyaasha) ee leh suurto galnimada soo-gaadhis toos ah ama aan toos ahayn oo loogu talagalay dadka deegaanka ama qalabka faafa ee u adeega **Xarumaha Waaxda Asluubta ee Oregon (DOC)**.
 - Waxaa ku jira dhammaan shaqaalaha, oo ay ku jiraan saraakiisha asluubta iyo shaqaalaha gaadiidka ee u adeegaya dadka waaweyn ee xabsiga ku jira.
- Dhammaan shaqaalaha mushaarka qaata iyo kuwa aan mushaharka qaadan (oo ay kujiraan shaqaalaha OYA iyo qandaraaslayaasheeda) ee leh awood si toos ah ama si aan toos ahayn ugu soo gaadha dadka deegaanka ama qalabka faafa ee u adeega **Xarumaha Maamulka Dhalinta ee Oregon (OYA)**.
 - Waxaa ku jira dhammaan shaqaalaha, oo ay ku jiraan saraakiisha nabadgelyada iyo sii-daynta sharafeed iyo shaqaalaha gaadiidka ee u adeega dhallinyarada xabsiga ku jirta.
- Dhammaan shaqaalaha mushaharka qaata iyo kuwa aan mushaharka lahayn ee leh awood ay si toos ah ama si aan toos ahayn ugu soo gaadhaan deggeneyaasha ama qalabka faafa ee u adeega **barnaamijyada deggenaanshaha bulshada ee OYA ee loo aqoonsan yahay**.
- Dhammaan shaqaalaha mushaarka qaata iyo kuwa aan mushaharka qaadan, oo ay kujiraan qandaraaslayaashu, oo awood u leh soo-gaadhis toos ah ama aan toos ahayn oo loogu talagalay dadka deegaanka ama qalabka faafa ee u adeega **nidaamka**

xabsiga degmada, oo ay ku jiraan kuwa bixiya jir ahaan, dhaqan ahaan, caafimaadka afka / ilkaha iyo adeegyada farmashiyaha.

- Waxaa ku jira dhammaan shaqaalaha oo ay ku jiraan shaqaalaha gaadiidka ee u adeegaya dadka waaweyn ee xabsiga ku jira.

- **Shaqaalaha Caafimaadka Dhaqanka** iyo **Turjubaanada Daryeelka Caafimaad** ee ka shaqeeya mid ka mid ah goobahan.
- HCP oo bixisa **adeegyo daryeel caafimaad oo dhaqan ahaan u gaar ah** mid kasta oo ka mid ah goobahan, oo ay ku jiraan dhaqamada ku saleysan qabyaaladda.

c. **Kooxda 3** (goobaha bukaan socodka ee u adeega kooxo khatar sare gaar ah; daryeelka guriga dhexdiisa ah, adeegyada daweynta maalinlaha ah, NEMT) waxaa ka mid ah:

- **Shaqaalaha Daryeelka Guriga, Shaqaalaha Taageerada Shakhsi** iyo dhammaan shaqaalaha HCP ee mushaharka iyo mushahar la'aanta ah ee leh awoodda soo-gaadhis toos ah ama aan toos ahayn oo loogu talo-galay bukaanka ama waxyaabaha faafa ee bixiya **daryeelka caafimaadka guriga, daryeelka guriga gudihisa ah oo ay ku jiraan adeegyada kalkaalinta caafimaad, taageerooyinka gudaha iyo adeegyada maalinta.**
- **Waalidiinta,** oo ay kujiraan **waalid korsaday**, iyo **daryeel bixiyeyaal kale oo caafimaad ahaan jilicsan caruurta ama dadka waaweyn** ee ku nool guriga¹⁸.
- **Carruurta** ee buuxiya u qalmitaanka da'da ee tallaalada marka loo eego FDA, **ama dadka waaweyn ee ku nool guriga iyo waxay la kulmaan xaalad caafimaad ama naafonimo** oo u baahan dibedda shaqaalaha daryeelka caafimaadka, ama shaqaalaha daryeelka tooska ah inay ku bixiyaan adeegyo gurigooda.
- Dhammaan HCP oo mushahar iyo mushaar la'aan ah oo leh awood ay si toos ah ama aan toos ahayn ugu soo gaadhaan qalabka faafa ee ka shaqeeya **xarunta dhalmada ee xannibista** ama bixinta **adeegyada umulisooyinka guriga.**
- Dhammaan HCP ee mushahar bixinta iyo mushahar la'aanta ah ee leh awood si toos ah ama aan toos ahayn ugu-soo-gaadhista deggenyaasha ama qalabka faafa ee bixiya **adeegyada daaweynta maalinta.**
- Dhammaan HCP oo lacag la siiyay iyo kuwa aan la siinin oo awood u leh inay si toos ah ama si aan toos ahayn ugu soo gaadhaan dadka deegaanka ama qalabka faafa ee bixiya **adeegyada sifaynta.**
- Dhammaan HCP ee mushaharka iyo mushahar la'aanta ah ee leh awood u-soo-gaadhis toos ah ama aan toos ahayn oo loogu talagalay dadka deegaanka ama qalabka faafa ee bixiya **daaweynta caawimaadda daaweynta (MAT) adeegyada.**
- **Shaqaalaha caafimaadka ee aan degdegga ahayn** (NEMT) shaqaalaha.

¹⁸ Waxaan ubaahanahay inaan la shaqeeyo kooxaha barnaamijka ee Medicaid iyo ODDS si loo qeexo qofka lagu qabtay eraybixinta "carruurta iyo dadka waaweyn ee caafimaad ahaan jilicsan"

- **Shaqaalaha Caafimaadka Dhaqanka**¹⁹ iyo **Turjumaanada Daryeelka Caafimaadka** laguma qaban Kooxo hore.
 - HCP oo bixisa **adeegyo daryeel caafimaad oo dhaqan ahaan u gaar ah** mid kasta oo ka mid ah goobahan, oo ay ku jiraan dhaqamada ku saleysan qabyaaladda.
- d. **Kooxda 4** (dhammaan bukaan socodka kale, caafimaadka bulshada, goobaha waxbarashada hore iyo shaqaalaha daryeelka dhimashada) waxaa ka mid ah:
- Dhammaan HCP-yada kale ee mushaharka qaata iyo kuwa aan la siinin ee awood u leh soo-gaadhis toos ah ama aan toos ahayn oo loogu talagalay dadka deegaanka ama qalabka faafa ee u adeega **goobaha bukaan-socodka**, oo ay ku jiraan laakiin aan ku xaddidnayn:
 - HCP u adeega xarumaha qalliinka ambalaaska iyo xarumaha faleebada bukaan-socodka.
 - HCP oo bixisa bukaan-socod jireed, caafimaad / ilko caafimaad, qabatinka, caafimaadka maskaxda; daryeelka caafimaadka xoolaha; shaybaarka, farmashiyaha, adeegyada phlebotomy.
 - HCP oo bixisa adeegyo caafimaad oo isku dhafan, oo ay ku jiraan laakiin aan ku xaddidnayn xanuunka loo yaqaan 'chiropractic, naturopathic, massage iyo acupuncture'.
 - Kalkaaliyayaasha caafimaadka ee dugsiya, xarunta daryeelka caafimaadka ee dugsiya ku saleysan HCP iyo xarunta caafimaadka ardayda HCP.
 - HCP oo bixiya adeeg toos ah, oo ay kujirto baaritaanka (tusaale, caafimaadka bulshada, kooxaha ka jawaabida xaaladaha degdega ah, la-hawlgalayaasha farmashiyaha bulshada iyo shaqaalaha hay'ada ku saleysan bulshada).
 - HCP waxay siisaa adeegyo ururada ku deeqa dhiigga.
 - Shaqaalaha HCP / daryeelka tooska ah ee aan kor lagu soo darin ee bixiya adeegga tooska ah ee **dadka qaba I/DD** iyo dadka kale ee halista badan leh.
 - HCP oo u adeegaya kuwa kale **caafimaadka bulshada** ama **goobaha waxbarashada hore**.
 - Waxaa ka mid ah HCP oo ka shaqeeya WIC, Goobaha Head Start iyo bixinta adeegyada Booqashada Guriga.
 - **Shaqaalaha daryeelka dhimashada** - waxaa kamid ah baarayaasha caafimaadka ee gobolka iyo degmada, farsamayaqaanada meydka meydka, maamuleyaasha dambi baarista, baarayaasha dhimashada sharciga, sharci yaqaanada, shaqaalaha guryaha

¹⁹ Waxaa kujira dhamaan THWs wixii kadambeeya kuwii laguqabtay Tier 1.2, sida lagu [ORS 410-180-0305](https://www.ors.gov/410-180-0305). Wixii macluumaad dheeraad ah ee ku saabsan Shaqaalaha Caafimaadka Dhaqanka ah, eeg <https://www.oregon.gov/oha/OEI/Pages/About-Traditional-Health-Workers.aspx>

aaska iyo xirfadlayaal kale oo daryeel dhimasho ah kuwaasoo awood u leh inay si toos ah ama si dadban ugu soo gaadhaan walxaha faafa.

- **Shaqaalaha Caafimaadka Dhaqanka**²⁰ iyo **Turjumaanada Daryeelka Caafimaadka** laguma qaban Kooxo hore.
- HCP oo bixisa **adeegyo daryeel caafimaad oo dhaqan ahaan u gaar ah** mid kasta oo ka mid ah goobahan, oo ay ku jiraan dhaqamada ku saleysan qabyaaladda.

V. Geedi socodka hirgelinta

Tallaabooyinka soo socda, kuwa badan oo hadda socda, waxay sii wadi doonaan inay noqdaan qaybo degdeg ah oo ka mid ah geeddi-socodka hirgelinta ee soo socda:

- Iskusoo wada duuboo, OHA waxay rajeyneysaa in inta udhaxeysa 300,000 ilaa 400,000 qof ay heli doonaan talaalka COVID-19 inta lagu gudajiro Wajiga 1a. Shaqadu way socotaa si loo sii qiyaaso tirada ee dadka ku jira mid kasta oo ka mid ah Wajiga 1a kooxaha.
- La shaqee wada-hawlgalayaasha hay'adda si aan si guud ugu wada xiriirno qorshooyinka Wajiga 1a (oo socda).
- La shaqee wakaaladda iyo la-hawlgalayaasha bulshada si loo horumariyo saadka / qorshooyinka saadka oo loogu talagalay dhammaan dadka qaata Wajiga 1a
- Bixi isgaarsiin joogto ah oo ku saabsan xaaladda iyo horumarka.

Taariikhda dib u eegista	
Taariiqda	Isbedelada
12/18/2020	Dukumenti dib loo magacaabay Dukumiintiga horey cinwaan looga dhigay: Qorshaha Kala-soocidda Tallaalka Wajiga 1a ee Oregon. Naturopaths lagu daray. Hoosudhaca qoraalka qeexitaanka shaqaalaha daryeelka dhimashada ilaa dukumiintiga. Tifatiraha cadeynta yar iyo dib u eegista qaabka.

Helitaanka dukumiintiga: Shaqsiyaadka naafada ah ama shakhsiyaadka ku hadla luuqad aan ka aheyn Ingiriisi, OHA waxay ku bixin kartaa warbixinta qaabab kale sida fasiraadaha, daabacaadaha waaweyn, ama farta indhooleyaasha. Kala xiriir Xarunta Macluumaadka Caafimaadka 1-971-673-2411, 711 TTY ama COVID19.LanguageAccess@dhsosha.state.or.us

²⁰ Waxaa kujira dhamaan THWs wixii kadambeeya kuwii laguqabtay Tier 1.2, sida lagu qeexay [ORS 410-180-0305](https://www.oregon.gov/oha/OEI/Pages/About-Traditional-Health-Workers.aspx). Wixii macluumaad dheeraad ah ee ku saabsan Shaqaalaha Caafimaadka Dhaqanka ah, eeg <https://www.oregon.gov/oha/OEI/Pages/About-Traditional-Health-Workers.aspx>